

**220****ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC**

z dnia 8 sierpnia 1968 r.

w sprawie okresów zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego, okresów zatrudnienia za granicą i udzielania świadczeń z tytułu tych okresów oraz zbiegu świadczeń z tytułu zatrudnienia w Polsce ze świadczeniami z instytucji zagranicznych.

Na podstawie art. 8 ust. 3 i art. 78 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za okresy zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6), zwanej dalej „ustawą”, uważa się:

- 1) okresy zatrudnienia na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) okresy zatrudnienia na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska przed włączeniem tych obszarów do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — przy ustalaniu prawa do świadczeń tylko dla osób zamieszkałych w Polsce,
- 3) okresy zatrudnienia przed Wyzwoleniem na obszarach Związku Socjalistycznych Republik Rad, które przed ustaleniem polsko-radzieckiej granicy wchodziły w skład Państwa Polskiego — przy ustalaniu prawa do świadczeń tylko dla osób zamieszkałych w Polsce, jeżeli z tytułu tego zatrudnienia nie jest wypłacana renta przez władze radzieckie.

2. Przy ustalaniu prawa do świadczeń za okresy zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego uważa się również okresy zatrudnienia za granicą obywateli polskich:

- 1) delegowanych i wynagradzanych przez polskie organy administracji, instytucje i zakłady pracy;
- 2) skierowanych w ramach współpracy międzynarodowej i wynagradzanych przez zagraniczne organy administracji, instytucje i zakłady pracy;
- 3) innych niż wymienieni w pkt 1 i 2, pod warunkiem że po przyjeździe z zagranicy byli oni zatrudnieni w Polsce i okres tego zatrudnienia wynosił co najmniej:
  - a) połowę okresu wymaganego do uzyskania prawa do renty z tytułu inwalidztwa powstałego z innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu albo choroba zawodowa, jeżeli chodzi o przyznanie renty inwalidzkiej lub rodzinnej,
  - b) 5 lat, jeżeli chodzi o przyznanie emerytury, z tym że okres ten nie jest wymagany w razie zamiany renty inwalidzkiej na emeryturę na podstawie art. 29 ustawy.

3. Nie uwzględnia się przy ustalaniu prawa do świadczeń okresów zatrudnienia w uznanych za zbrodnicze organizacjach: Sturmstaffeln (SS), Sturmabteilungen (SA), Gestapo, Sonderdienst (SD) i Abwehr.

§ 2. 1. Z tytułu zatrudnienia za granicą (§ 1 ust. 2) lub z tytułu łącznego zatrudnienia za granicą i na obszarze Państwa Polskiego (§ 1 ust. 1) przysługują świadczenia przewidziane w ustawie i na warunkach w niej ustalonych, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Okresy zatrudnienia za granicą, określone w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2, po Wyzwoleniu uwzględnia się przy obliczaniu wzrostu emerytury lub renty w myśl art. 22 ust. 2, art. 25 ust. 2 i art. 38 ust. 2 ustawy.

3. Świadczenia z tytułu zatrudnienia za granicą pracowników określonych w § 1 ust. 2 pkt 2 i 3 lub z uwzględnieniem tego zatrudnienia przysługują osobom zamieszkałym w Polsce i na wniosek zgłoszony w czasie zamieszkiwania w Polsce. Wypłata świadczeń ulega zawieszeniu w razie opuszczenia terytorium Polski,

4. Świadczenia z tytułu zatrudnienia za granicą nie przysługują, gdy z tego tytułu przysługują świadczenia z instytucji zagranicznej, z wyjątkiem:

- 1) zwrotu składek ubezpieczeniowych wypłacanych w postaci renty,
- 2) renty z tytułu mniej niż 45% utraty zdolności do pracy wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

5. Jeżeli obok okresów zatrudnienia za granicą, z tytułu których przysługują świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej, istnieją także okresy zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego, stosuje się przepisy § 3.

§ 3. 1. Okresy zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego i za granicą zlicza się dla ustalenia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej albo rodzinnej z innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa. Emerytura lub renta przysługują, gdy spełnione są wszystkie warunki przewidziane w ustawie.

2. Jeżeli z tytułu zatrudnienia za granicą przysługuje z Instytucji zagranicznej świadczenie o charakterze rentowym, inne niż z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej, emeryturę lub rentę określoną w ust. 1 wypłaca się w wysokości częściowej, obliczonej proporcjonalnie do okresu zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego, jeżeli okres tego zatrudnienia wynosi co najmniej jeden rok. W takiej wysokości wypłaca się również dodatki określone w art. 41, 42 i 47 ustawy, jeżeli dodatki te wypłacane są także przez instytucję zagraniczną, a w przeciwnym razie — w pełnej wysokości. Dodatki określone w art. 45, 46 i 48 ustawy wypłaca się w wysokości obliczonej od sumy polskiej częściowej emerytury lub renty oraz świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej, bez uwzględnienia dodatków rodzinnych oraz dodatku z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów.

3. Jeżeli częściowa emerytura lub renta obliczona w myśl ust. 2 wynosi łącznie ze świadczeniem lub sumą świadczeń o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej mniej niż pełna emerytura lub renta z ustawy wraz z pełnymi dodatkami, wówczas częściowa emerytura lub renta ulega podwyższeniu do takiej wysokości, aby suma wszystkich świadczeń wynosiła pełną emeryturę lub rentę z ustawy wraz z pełnymi dodatkami.

4. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury lub renty z ustawy z prawem do świadczenia o charakterze rentowym z Instytucji zagranicznej z tytułu zatrudnienia lub służby wojskowej, emerytura lub renta z ustawy ulega zmniejszeniu o połowę kwoty z tytułu świadczenia lub sumy świadczeń o charakterze rentowym z Instytucji zagranicznej; jednakże emerytura lub renta z ustawy nie może być zmniejszona więcej niż o połowę swej wysokości.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) emerytura lub renta z ustawy przysługuje w wysokości określonej w ust. 2,
- 2) z Instytucji zagranicznej przysługuje zwrot składek ubezpieczeniowych wypłacanych w postaci renty, z wyjątkiem zwrotu składek podwyższonego do wysokości zasiłku starczego lub wdowiego, albo renta (zaopatrzenie) z tytułu utraty mniej niż 25% zdolności do pracy w następstwie wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej albo służby wojskowej.

§ 4. 1. Osobom otrzymującym świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznych za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości niższej od odpowiednich polskich najniższych emerytur lub rent przysługuje wyrównanie do wysokości tych świadczeń, jeżeli osoby te:

- 1) odpowiadają określonym w ustawie warunkom co do wieku, inwalidztwa, wychowywania dzieci lub uczęszczania do szkoły,
- 2) nie posiadają poza rentą zarobków z tytułu zatrudnienia lub dochodów z innych źródeł, powodujących zawieszenie prawa do emerytury lub renty w całości lub w części w myśl przepisów wydanych na podstawie ustawy.

Wyrównanie do wysokości najniższej emerytury przysługuje osobom, otrzymującym z instytucji zagranicznych renty starcze, chociażby osoby te nie osiągnęły jeszcze wieku uprawniającego do emerytury według ustawy.

2. Przewidziane w ust. 1 wyrównanie nie przysługuje osobom otrzymującym z instytucji zagranicznych:

- 1) zwrot składek ubezpieczeniowych wypłacanych w postaci renty,
- 2) rentę zmniejszoną z braku pełnego wymaganego okresu zatrudnienia lub niepełne zaopatrzenie z tytułu służby wojskowej,
- 3) rentę z tytułu mniej niż 45% utraty zdolności do pracy wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej albo z tytułu służby wojskowej,
- 4) więcej niż jedno świadczenie o charakterze rentowym, które łącznie wynoszą co najmniej kwotę najniższej polskiej emerytury lub renty.

§ 5. 1. Osobom otrzymującym świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznych za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz członkom ich rodzin przysługują:

- 1) dodatki rodzinne określone w art. 41—44 ustawy,
  - 2) dodatki z tytułu odznaczeń państwowych określone w art. 45 ustawy,
  - 3) zasiłki pogrzebowe określone w art. 49—52 ustawy,
  - 4) świadczenia w naturze określone w art. 60—63 ustawy,
- jeżeli świadczenia te nie są udzielane przez instytucję zagraniczną.

2. Osobom, zaliczonym do I grupy inwalidów, otrzymującym z instytucji zagranicznych renty starcze lub rodzinne wyrównane do wysokości polskiej najniższej emerytury lub renty rodzinnej w myśl § 4 ust. 1, przysługuje dodatek przewidziany w art. 47 ust. 2 ustawy. Jeżeli renta zagraniczna wynosi więcej niż polska najniższa emerytura lub renta rodzinna, wówczas wymieniony dodatek przysługuje w wyso-

kości różnicy między polską najniższą emeryturą lub rentą rodzinną wraz z dodatkiem a kwotą renty zagranicznej.

3. Świadczenia określone w ust. 1 i 2 nie przysługują osobom:

- 1) osiagającym poza rentą zarobki z tytułu zatrudnienia lub dochody z innych źródeł w wysokości powodującej zawieszenie prawa do emerytury lub renty w całości lub w części w myśl przepisów wydanych na podstawie ustawy;
- 2) otrzymującym świadczenia określone w § 4 ust. 2, z tym że:
  - a) osobom otrzymującym renty z tytułu co najmniej 25% utraty zdolności do pracy w następstwie wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej albo w związku ze służbą wojskową przysługuje pomoc lecznicza i protezowanie w zakresie następstw wypadku lub choroby zawodowej albo służby wojskowej,
  - b) w razie śmierci wymienionych wyżej osób przysługuje zasiłek pogrzebowy.

§ 6. 1. Przepisy §§ 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do emerytur i rent określonych:

- 1) w ustawie z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19),
- 2) w ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10).

2. Przepisy § 3 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio do rent określonych:

- 1) w ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8),
- 2) w ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych (Dz. U. Nr 3, poz. 11).

§ 7. Traci moc rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Plac z dnia 27 listopada 1963 r. w sprawie okresów zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego, udzielania świadczeń rentowych z tytułu zatrudnienia za granicą oraz zbiegu świadczeń rentowych z tytułu zatrudnienia w Polsce z prawem do świadczeń z instytucji zagranicznych (Dz. U. Nr 58, poz. 316).

§ 8. Rozporządzenie wchodził w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Plac:

w z. A. Firganek